

Betreft: Zienswijze Cascade op Spoedwet vervangen omgevingswaarde stikstof

Datum: 21 augustus 2025

Geachte heer/mevrouw,

Als branchevereniging van de oppervlakedelfstoffenwinners vertegenwoordigt Cascade meer dan 90% van de productie van de bouwgrondstoffen zand, grind en klei in Nederland. De leden van Cascade leveren niet alleen essentiële grondstoffen voor de bouwsector, maar combineren hun gebiedsontwikkelingsprojecten met andere maatschappelijke functies zoals klimaatadaptatie, waterveiligheid, natuurontwikkeling, recreatie en het bevorderen van biodiversiteit.

Cascade heeft met belangstelling kennisgenomen van de terinzagelegging van de Spoedwet vervanging omgevingswaarde stikstof. Graag benadrukt Cascade dat het oplossen van het stikstofprobleem een zeer hoge urgentie heeft, we zijn dan ook blij met de voortvarendheid waarmee dit onderwerp nu wordt opgepakt. Leden van Cascade zijn voor elk project afhankelijk van tijdige en juridisch houdbare vergunningverlening. De stikstofproblematiek heeft in de afgelopen jaren geleid tot enorme vertragingen, onzekerheid en in sommige gevallen stilstand. Cascade wil met klem onderstrepen dat onze sector geen abstract belang vertegenwoordigt: zonder delfstoffen geen woningbouw, geen dijken, geen wegen, geen energietransitie, geen klimaatadaptatie. Als de vergunningverlening stopt, komt de uitvoering van letterlijk duizenden projecten in gevaar met grote gevolgen voor de hele BV Nederland. Cascade is voorstander van een benadering die uitgaat van emissie in plaats van depositie, maar wil tegelijkertijd haar zorgen uitspreken over het voorliggende wetsvoorstel. Het is voor leden van Cascade van essentieel belang dat het stikstofbeleid niet alleen een politiek compromis vormt, maar juridisch houdbaar, voorspelbaar en uitvoerbaar is. Het vervallen of versoepelen van de Kritische Depositiewaarde (KDW), zoals voorgesteld in deze spoedwet, lijkt op het eerste gezicht ruimte te bieden, maar Cascade voorziet juist grote risico's op nieuwe juridische procedures en rechterlijke vernietiging.

Ook leest Cascade in het voorstel onder lid 4a: *“het bereiken van een aanzienlijke vermindering in 2035 van de uitstoot van ammoniak en stikstofoxiden door de industrie, de landbouw en mobiliteit ten opzichte van 2019.”*

Cascade merkt hierbij op dat een nadere onderbouwing ontbreekt van wat onder een *“aanzienlijke vermindering”* moet worden verstaan. Doordat dit begrip nu openstaat voor interpretatie, is het onduidelijk welke reductie daadwerkelijk wordt beoogd. Cascade verzoekt daarom om een verduidelijking in de wettekst zelf.

Een vergelijkbare opmerking geldt voor lid 4b: *“het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen voor stikstofgevoelige habitats in Natura 2000-gebieden. Daarbij houdt die minister rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en met de regionale en lokale bijzonderheden.”*

Hier ontbreekt een concrete termijn of jaartal voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. Hoewel in de toelichting hierop nader wordt ingegaan, acht Cascade het wenselijk dat ook in de wettekst zelf een duidelijk tijdpad wordt opgenomen.

Tot slot vraagt Cascade zich af hoe de reductiedoelstellingen per sector zich verhouden tot de daadwerkelijke emissies per sector. Het ligt volgens Cascade het meest voor de hand dat de sectoren die de grootste bijdrage leveren aan de emissies, ook de grootste reducties behoren te realiseren. Op die manier wordt daar ingegrepen waar dit het meeste effect sorteert.

Cascade verzoekt daarom dringend:

- De spoedwet te voorzien van een juridisch robuuste onderbouwing, in lijn met de Habitatrichtlijn en Europese jurisprudentie;
- Te voorkomen dat de wet leidt tot nieuwe onzekerheid of vernietiging door de rechter;
- De cruciale maatschappelijke rol van de oppervlaktedelfstoffensector expliciet te erkennen in het stikstofbeleid;
- Snel te werken aan een structurele, wetenschappelijk gedragen en uitvoerbare oplossing die ruimte biedt aan zowel natuurherstel als maatschappelijke ontwikkeling.
- In de wettekst te verduidelijken wat wordt verstaan onder een *“aanzienlijke vermindering”* van emissies, zodat de beoogde reductie niet openstaat voor interpretatie;
- In de wettekst een concrete termijn of jaartal op te nemen voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor stikstofgevoelige habitats in Natura 2000-gebieden;
- Duidelijk te maken hoe de reductiedoelstellingen per sector zich verhouden tot de feitelijke emissies per sector.

Leden van Cascade willen graag bijdragen aan werkbare oplossingen voor de stikstofopgave. Maar dat kan alleen als het wettelijke kader duidelijk, betrouwbaar en juridisch standhoudend is.

Hoogachtend,

Cascade

Vereniging van oppervlaktedelfstoffenwinners